

Bakalářská práce

Jméno a příjmení (student): Tereza Veselá: Vznik a prvotní vývoj sakrálního centra při chrámu sv. Mikuláše (dnes Jiljí) v královském městě Nymburk

Vedoucí práce: Stefan Scholz

Posudek vedoucího práce:

Hned na začátku si autorka nepochybně vytvořila výborný základ své práce tím, že bez mezer, podrobně a s kritickým odstupem sledovala veškerou stavebně a umělecko historickou, archeologickou i historiografickou (odbornou) literaturu ke středověkému městu Nymburk a jeho farnímu centru, a to od nejstarších prací 19. století až ke nejnovějším studiím, přičemž nevynechala dokonce ani nepublikované výzkumy (str. 4-15). To ji umožnilo postavit naprosto smysluplnou vědeckou otázku, která dává této práci správný směr a zabraňuje nesystematickému postupu a bezmeznému líčení, což je často problém bakalářských prací. Již při stanovení *terminu post quem* pro vznik farního centra při chrámu sv. Mikuláše, což je v případě Nymburka protourbánní transformace osídlení v jeho mikroregionu a následně městotvorný proces, využívala autorka všechny důležité archeologické poznatky, které čerpala z moderních a obecně uznávaných studií (zejm. J. Žemličky a J. Klápštěho) a historické prameny, které většinou převzala z kritických edic (str. 15-19). Bylo tu sice trochu zanedbáno přesnější terminologický výklad, na druhé straně vycházela autorka aspoň teoreticky z klíčové studie J. Kejře (str. 15) a třeba v případě nejstaršího písemného pramene o Nymburce ve formulářové listině Zdeňka z Třebíče a pak zejména první zmínky samotného farního chrámu ve konfirmační knize z roku 1355 prokázala i dobrý cit i pro vnitřní kritiku (str. 15-19 a 21f). V každém případě lze jenom souhlasit s jejím velmi opatrným, ale zcela samostatným stanovením *terminu ante quem* pro vznik celého královského města mezi lety 1283-1305 a svatomikulášského kostela na rok 1355. Důkladná je i heuristika nepsaných pramenů, nechybí tu ani originální výkres K. Hilberta, vysoce tu oceníme jinak v bakalářských pracích vzácný pokus o kritiku pramene (str. 22f). Ve sporné, ale pro dataci vzniku farního centra nadmíru důležité otázce urbanistického vztahu hradu či farního kostela k nově založenému (královskému) městu sleduje správně závěry V. Razíma proti sešematizujícím a zjednodušujícím tézím T. Durdíka (str. 19 a 21), jinak se jeví krátká kapitola „Královské město“ i následující kapitola o žebravých řádech ve městech jako trochu neorganický.

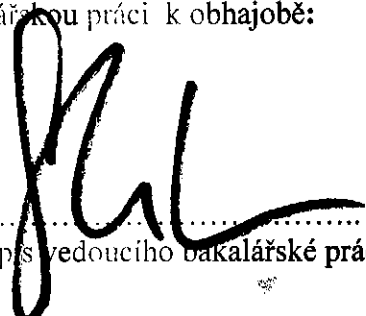
V případě stavebně historických pramenů lze ocenit pokus o jejich kritiku tím, že vyloučila veškeré zdivo zasažené Hilbertovými úpravami, i když bychom si tu přáli trochu podrobnější a odbornou literaturou či písemnými prameny podložený rozbor (str. 23f). Autorka se tu však zasloužila zejména o to, že objevila několik důležitých stratigrafických dokladů (zejm. stavebních spár a dodatečně obnovená okna), jejich dokumentace je sice rozsáhlá, kvalita fotografií ovšem místy nedostačující a citelně postrádáme jejich zanesení do plánové dokumentace. Popis chrámové stavby je formálně v pořádku (str. 24-30) a též doprovázen dostatečnou fotodokumentací.

Analýza a vyhodnocení primárních pramenů a jejich interdisciplinární interpretace se v podstatě odehrává v kapitole 5.3. „*Stavební historie kostela*“: Autorka tu stanoví celou řadu stavebních fází, avšak je nedokázala relativně chronologicky vymezit pomocí stavebně historické stratigrafie, a při svém pokusu o absolutně chronologické datování sice nás zahrnuje množstvím historických dat, které ale ani v jednom případě nepřevzala z pramenné edice, pokud je vůbec citovala. Navíc tu chybí jakékoliv grafické znázornění takto pochybně stanoveného stavebního vývoje Nymburského farního chrámu (str. 30f).

Na závěru však představuje zařazení cihlové architektury a některých kamenných stavebních článků svatomikulášského chrámu v Nymburce do širšího středoevropského kontextu nepochybně určitý přínos této práce, autorka tu přichází s celou řadou byť řídko citovaných, ale celkem správně postavených analogií, jediné klenební konzola z přízemí resp. první fáze Vídeňské brány v Hainbucku vychází ze zastaralé datace (str. 31f).

Závěrem si dovoluji doporučit předkládanou bakalářskou práci k obhajobě:

V Praze, dne 1. září 2009

.....
podpis vedoucího bakalářské práce